

ÓKORI VALLÁSOK (előadás I. évf. történelem)

Tematika:

február 11.

A Mediterráneum és a Közel-Kelet vallásai: Egyiptom

február 18.

A Mediterráneum és a Közel-Kelet vallásai: Mezopotámia

február 25.

A Mediterráneum és a Közel-Kelet vallásai: Szíria-Palesztina

március 4.

A Mediterráneum és a Közel-Kelet vallásai: a görög világ

március 11.

A Mediterráneum és a Közel-Kelet vallásai: Itália

március 18.

Birodalmak és vallások: az újbabiloni és perzsa birodalmak

március 25.

Birodalmak és vallások: szinkrétizmusok a hellénizmus korában

április 8.

Birodalmak és vallások: a Római birodalom és a kereszténység (a kereszténység alapítása)

április 15.

Birodalmak és vallások: Keleti vallások a Római birodalomban

április 22.

Vallás és filozófia a római császárkorban. Kereszténység és pogányság a késő-ókorig

április 29.

Közép- és távol-keleti vallások: Az ókori India: hinduizmus

május 6.

Közép- és távol-keleti vallások: Az ókori India: buddhizmus

május 13.

Közép- és távol-keleti vallások: Vallások az ókori Kínában

IRODALOM

Tankönyv helyett:

M. Eliade, *Vallási hiedelmek és eszmék története (ford. Saly Noémi)*. 1. A kőkorszaktól az eleusiszi misztériumokig, 2. jav. kiadás, Budapest: Osiris – Századvég, 1994, a tematikához tartozó részek.

Források (az előadások anyagához tartozó források fordításai hozzáférhetők nyomtatásban megjelent művekben, és/vagy a következő internetes elérhetőségen: Ókori és keleti vallások. Szöveggyűjtemény (főszerk. Déri Balázs). Antiqua et Orientalia, Bölcsész konzorcium HEFOP 3.3-1, http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/f/Image/086_jpeg_vallas.jpg oldalon:

Egyiptomi vallás, források, válogatás az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=75.html oldalon

Komoróczy Géza, *Fénylő ölednek édes örömeiben. A sumer irodalom kistükre*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 1970; 1983;

Rákos Sándor, *Gilgames – Agyagtáblák üzenete*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 1966; 1974; 2004 Mezopotámiai vallások, források az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=79.html oldalon

Maróth Miklós, *Baal és Anat (Ugariti eposzok)*. Prométheusz könyvek, Budapest: Helikon kiadó, 1986

Ugariti vallás, források az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=80.html oldalon

Biblia, Ó- és Újszövetség, javasolt fordítás: Biblia. Ószövetségi és újszövetségi Szentírás, Budapest: Szent István Társulat, 2005

Hésziodosz, *Istenek születése – Munkák és napok*, Magyar Helikon, 1974 és későbbi kiadások (Európa diákkönyvtár-sorozatban, Budapest: Európa Könyvkiadó, 2005)

Homérosz, *Iliász* (ford. Devecseri Gábor), Budapest: Európa Könyvkiadó, 2005 (Európa Diákkönyvtár-sorozatban, Budapest: Európa Könyvkiadó, 2006)

Homérosz, *Odüsszeia* (ford. Devecseri Gábor), Budapest: Európa Diákkönyvtár, 2003

Apollodórosz, *Mitológia*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 1977

Hegy Dolores, *Görög vallástörténeti chrestomathia*, Budapest: Osiris, 2003

Görög vallás, források (Apollodórosz, Mitológia; Hésziodosz, Istenek születése, Munkák és napok; Homérosz, Iliász, Odüsszeia; Homéroszi himnuszok; Plutarkhosz; Epiktétosz) az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=76.html oldalon

Római vallás, források az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=78.html oldalán

Apuleius, *Az aranyszámár* (ford. Révai József), Budapest: Magvető Kiadó, 1959; Európa Könyvkiadó, 1983; Európa Diákkönyvtár, Budapest: Európa Könyvkiadó, 2002 - XI. fejezet (az „Isis-könyv”)

Keleti vallások a Római Birodalomban, az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=83.html oldalán

Josephus Flavius, *A zsidók története* (XI-XX. könyv), (ford. Révai József), Budapest: Gondolat, 1966; Budapest: Talentum Kiadó, 2008; *A zsidók története* (ford. Révai József), Budapest: Európa Könyvkiadó, 1980, 1983

Josephus Flavius, *A zsidó háború* (ford. Révai József), Budapest: Gondolat Kiadó, 1963 és későbbi kiadások

A qumráni szövegek magyarul (ford. Fröhlich Ida), Budapest – Piliscsaba: PPKE BTK – Szent István Társulat, 2000

Zsidó vallás, források az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=81.html oldalán

Euszebiosz, *Egyháztörténet* (ford. Baán István). Ókeresztény írók 4, Budapest: Szent István Társulat, 1983.

Kereszténység, egyháztörténet az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=84.html oldalán

Zoroasztrianizmus az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=16.html oldalán

A manicheizmus forrásai a Késő-ókori vallások: A manicheizmus, az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=62.html oldalán

Hinduizmus az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=17.html oldalán

Dzsainizmus az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=19.html oldalán

Kínai vallások az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=20.html oldalán

Tibeti vallások az ELTE http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Okor-kelet/Okori.es.keleti.vallasok/index.asp_id=22.html oldalán

További tájékozódásra és olvasásra:

Kézikönyvek, lexikonok, összefoglaló művek:

Mitológiai enciklopédia, Budapest: Gondolat, 1988

A görög és római mitológia lexikona – Larousse (ford. Karsai György), Budapest: Saxum kiadó, 2008

Chadwick, H., G.R. Evans, *A keresztény világ atlasza*, Budapest: Helikon kiadó, 1993; 1999

Feldolgozások:

M. Eliade, *A szent és a profán. A vallási lényegről*. Mérleg, Budapest, Európa, 1999

R. Otto, *A szent az Isteni eszméjében rejlő irracionális és viszonya a racionálishoz* (ford. Bendl Júlia), Budapest: Osiris, 1997

Rosalie David, *Vallás és mágia az ókori Egyiptomban*, Budapest: Gold Book, 2002

Alberto Siliotti, *Egyiptomi piramisok*, Budapest: Gabo Kiadó, 2005

Kákossy László, *Varázslás az ókori Egyiptomban*, Budapest: Akadémiai Kiadó, 1969

A.L. Oppenheim, *Az ókori Mezopotámia. Egy holt civilizáció portréja*, Budapest: Gondolat, 1982, a „IV. Nah is – und schwer zu fassen der Gott” c. fejezet (218-284.o.)

Komoróczy Géza, *Az ókori Mezopotámia vallásai* (Keleti vallások, 3) (Budapest: Körösi Csoma Társaság, 1988)

Bermant, Ch., - Weitzman, Michael: *Ebla. Egy ismeretlen ókori civilizáció*, Budapest: Gondolat Kiadó, 1986

Robert Graves, *A görög mítoszok 1-2. Pro Memoria*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 1981

Massimo Pallottino, *Az etruszkok*, Budapest: Gondolat Kiadó, 1979, 1980

Fritz Graf, *A mágia a görög-római világban*, Budapest: Gondolat Kiadó, 2009

Anna Swiderkowna, *A hellénizmus kultúrája Nagy Sándortól Augustusig*, Budapest: Gondolat kiadó, 1981

Vanyó László, *Az ókeresztény művészet szimbólumai*, Budapest: Jel kiadó, 2010

Klaus K. Klostermaier, *Bevezetés a hinduizmusba*, Budapest: Akkord Kiadó, 2006

Küng, Hans – Stietencron, Heinrich von: *Párbeszéd a hinduizmusról*. Palatinus 1999.

Skilton, Andrew: *A buddhizmus rövid története*. Budapest: Corvina 1997

Küng, Hans – Bechert, Heinz: *Párbeszéd a buddhizmusról*. Budapest: Palatinus-

Könyvek Könyvkiadói Kft. 1997

Gernet, Jacques: *A kínai civilizáció története*. Budapest: Osiris: 2001, 81-96, 132-142,
171-188, 218-236, 293-304, 349-354, 396-404, 444-449 oldalak.

Küng, Hans – Ching, Julia: *Párbeszéd a kínai vallásokról*. Palatinus-Könyvek Kft. 2000